

Віолетта Масєвська

студентка I курсу спеціальності «Агрономія»

Науковий керівник: Шлєіна Л.І.

доктор філософії з педагогічних наук, старший викладач

Таврійський державний агротехнологічний університет

імені Дмитра Моторного

(м. Мелітополь)

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Комунікативна активність взагалі відіграє найважливішу роль у взаємодіях між людьми. Комунікації в ділових сферах – запорука успіху. Будучи студентами, ми навчаємось спілкуватися між собою, спільно вирішувати питання, налагоджувати контакт з викладачами. Та ми всі різні. У кожного свій погляд на життя – свій індивідуальний стиль спілкування. Соціум також поділений, як мінімум, на дві групи – за гендерними особливостями.

На сучасному етапі розвитку національної економіки, бізнесу, в умовах їх переходу до якісної нової моделі взаємодії із зовнішнім середовищем й участі в різних процесах, вимагає формування нового світогляду, економічної поведінки, кваліфікації, знань і комунікативних навичок. В усіх сферах бізнесу, успіх будь-якого підприємства залежить не тільки від правильно вибраної стратегії, а й від комунікативних якостей спеціалістів.

Комунікативний компонент виявляється в здатності чітко, зрозуміло й переконливо висловлювати свої думки та почуття, за допомогою вербальних та невербальних засобів спілкування.

Нас, студентів закладу вищої освіти, зараз вчать дотримуватись критеріїв сформованості комунікативного компоненту культури професійного спілкування:

– Правильність мовлення- знання й уміння дотримуватись прийнятих суспільних мовних норм.

– Точність мовлення – зрозумілість власних висловлювань для партнерів

– Логічність мовлення – кожне слово повинно зв'язуватись з іншим одним значенням.

– Доречність мовлення – навик добирати точні та доречні в певних ситуаціях мовні засоби.

– Виразність – естетичність та оригінальність висловлювання.

Особистість, яка володіє комунікаціями успішна як на ринку професійної діяльності, так і в особистому житті.

Кожна людина обирає свій тип спілкування, що відповідає її характеру, життєвому досвіду, моральній культурі, оточенню. Люди різні тому і різні індивідуальні стилі комунікації.

Люди, які за натурою диктатори – користуються авторитарним стилем. Ті, хто потребує постійної підтримки, не мають впевненості в собі – піддатливі.

Драматичний стиль спілкування притаманний людям, які повністю залежать від своїх емоцій та почуттів співрозмовника дотримуються логіки точного стилю.

Ще є маніпулятивний стиль. Його найчастіше використовують люди, які мають якусь владу над свідомістю інших. Цей стиль вважаємо особливо недоречним у нашому суспільстві. Найкращим захистом від маніпулювання є ігнорування його, застосування контрманіпулятивної тактики – удавано не помітивши маніпуляції, розпочати зустрічну гру, продемонструвавши маніпулятору свою психічну і моральну стійкість.

Гендерні стереотипи. Їх вплив на спілкування.

Ще з дитинства ми ставимо собі питання: «Чому до хлопчиків та дівчаток, чоловіків та жінок ставляться по-різному?». Соціумом постійно нав'язувалась купа гендерних упереджень. При виборі професії чуємо з усіх боків «Ти ж дівчинка», «Як ти зможеш вижити серед самих чоловіків?», «Хто буде слухати та виконувати твої вказівки?».

Переважає більшість жінок у мовній комунікації дотримуються стилю співробітництва, а чоловіки – конкуренції, відповідно кожен з них використовує специфічні способи комунікації: жінки, як правило, дотримуються по черговості мовлення, чоловіки тяжіють до самоствердження, встановлення домінування. Успіху можуть досягти як чоловіки, так і жінки.

Отже можемо зробити висновок, що чоловікам та жінкам властиве використання двох різних стилів під час комунікації. У чоловіків мовлення пряме, тверде, дещо грубе, різке, прямолінійне, у жінок – спокійне, довірливе, мирне, іноді наївне.

Комунікативні навички залежать від багатьох факторів, та попри все їх варто розвивати.

Список використаних джерел

1. Говорун Т. В., Кікінежді О. М. Гендерна психологія: Навч. посіб. – Київ : Вид. центр «Академія», 2004.

1. Лівенцова В. А. Формування культури професійного спілкування у майбутніх менеджерів невиробничої сфери : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04. Тернопіль, 2002. 20с.

2. Шлеїна Л. І. Самостійна робота майбутніх фахівців у процесі вивчення курсу української мови професійного спрямування. *Удосконалення навчально-виховного процесу в вищому навчальному закладі* : зб. науково-методичних праць. Випуск 19. Мелітополь: Таврійський державний агротехнологічний університет, 2016. С.190-197 URL: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/statti-za-2016-rik/>

3. Шлеїна Л.І. Теоретичні засади формування гендерної компетентності студентів непедагогічних спеціальностей. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб.наук. праць – Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». Вип.21. Кн.3. Том I (75). Київ, Гнозис, 2017. 506 с. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/statti-za-2017-rik/>

Богдан Мальчев

студент II курсу спеціальності

«Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник: Шлєіна Л.І,

доктор філософії з педагогічних наук, старший викладач

Таврійський державний агротехнологічний університет

мені Дмитра Моторного

(м. Мелітополь)

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО В ДНІ СТАРОЖИТНОСТІ ТА СЬОГОДЕННЯ

Мистецтво публічних виступів – це складна, аж ніяк не проста наука. Ще в Стародавній Греції, хороші оратори були в пошані й шановані в грецьких полісах. Маючи республіканську форму політичного устрою, Афіни, з їхніми традиціями відкритих зборів, плебісциту, стали родоначальниками сучасної науки про красномовство – ораторського мистецтва. Тоді, за часів Античності, це було особливо важливо, адже людина, яка володіла достатнім рівнем ораторської майстерності, вважалася володарем особливої сили, та мала велику пошану серед правителів, аристократів та звичайного люду [2, с. 34].

Часом, рівень ораторської майстерності ставав між життям і смертю. Адже обвинуваченого у Стародавній Греції, в разі, якщо він був досить переконливий і красномовний, могли виправдати, більш того, за рішенням все тих же «присяжних», могла бути призначена компенсація. Саме тоді, в грецьких полісах, з'явилось те, що зараз називається адвокатурою. Однак тоді, в ті часи, суть, «адвокатської практики», полягала не в знанні закону і правових аспектів судочинства, а в красномовстві і високому рівні володіння ораторським мистецтвом. Платон, Ксеніад, Ксенофан, Аристотель і багато інших філософів самі не раз потрапляли під суд, однак, в більшості випадків були виправдані громадськістю. Більш того, деякі з них виступали «адвокатами» на суді у видатних магнатів, та інших, вельми багатих громадян, які порушили закон.

Представники «найголовнішої з наук» – філософії, у всякому грецькому полісі були у великій пошані. Їх філософські ідеї досі викладаються в університетах як базису філософії. Однак, практично завжди, слово філософ дорівнювало оратору [3, с. 379]. Оратор – це той, хто гострий на розум і на слово. Тільки маючи живий інтелект, можна стати по-справжньому видатним оратором. Аристотель, як один з основоположників грецької філософської школи, вважав, що красномовство є одним з найважливіших факторів, виходячи з якого можна визначити ступінь жвавості розуму оратора, його підготовки і знання обговорюваного питання.

У Стародавньому Китаї, ще в імперії, котра тільки зароджувалася, при імператорському дворі завжди тримали людину, яка володіє красномовством. За часів, коли цивілізація Межиріччя була в самому розквіті, красномовство вважалось ознакою божественного осяяння, і тому, люди, які досконало освоїли це, настільки